

[opis]

Kronika, to historia świata Marcina Bielskiego (wyd. 1551, 1554, 1564) reprezentuje popularny w średniowieczu, a w epokach późniejszych nadal żywotny gatunek historii uniwersalnej, w encyklopedycznej odmianie *imago mundi*, otwartej m. in. na wiadomości obyczajowe i geograficzne. Na gruncie rodzimym dzieło Bielskiego okazało się przedsięwzięciem pionierskim: jako pierwsza polskojęzyczna kronika drukowana, jako pierwsza rodzima historia powszechna, uprzystępniająca czytelnikowi bogatą tradycję historiografii europejskiej (głównie łacińskiej), jako pierwsze obszernie powiadomienie o Nowym Świecie, jako pierwsza narracja historyczna o wyraźnym protestanckim profilu religijnym (wciągnięta na indeks ksiąg zakazanych w 1604 r.). Zarazem księga ta z jednej strony odzwierciedlała, z drugiej zaś niewątpliwie kształtowała popularne renesansowe widzenie świata, pozostając ważnym źródłem informacji jeszcze w XVII i XVIII w. Jest to jej wartość nieprzedawniona także w dobie współczesnej, jako świadectwa dawnej mentalności i wiedzy potocznej.

dr. hab. Dariusz Śnieżko, prof. US

Najnowsze opracowanie Kroniki wszytkiego świata Marcina Bielskiego jest niezwykle wydarzeniem edytorskim istotnym nie tylko dla badaczy szesnastowiecznej literatury polskiej, historyków historiografii, studentów filologii polskiej i historii, ale także przedstawicieli kulturoznawstwa oraz antropologii.